

Luftburen smitta (inkl bältros)

Tillämpa basala hygienrutiner

Smittämnen

Det är ett fåtal smittämnen som räknas som luftburen smitta.

Dessa är

- Influensa.
- Kikhosta (pertussis)
- Mycoplasma pneumoniae
- Mässling (morbilli)
- RS-virus (Respiratory Syncytial Virus)
- Vattkoppor (varicellae).
- Bältros (herpes zoster) räknas inte som en luftburen smitta men behandlas här då förväxling om smittrisk och smittsamhet är vanlig mellan vattkoppor och bältros.

Smittvägar

Dessa smittämnen sprids som luftburen smitta men även som dropp- och kontaktsmitta (utom vattkoppor). Bältros smittar som kontaktsmitta från blåsornas vätskeinhåll, utom generaliserad bältros som också kan spridas som luftburen smitta.

Smittsamhet

Luftburna smittor har hög eller mycket hög smittsamhet.

Influensa har en inkubationstid på 1-3 dagar. Man är smittsam ett dygn före symptomdebut. Smittsamheten kvarstår 5 dygn hos vuxna och 7 dygn hos barn. Hos immunsupprimerade kan smittsamheten kvarstå ännu längre.

Kikhosta har en inkubationstid på 10-14 dagar. Smittsamhetsperioden hos behandlad sjukdom är 1 vecka och obehandlad är den 3-6 veckor.

Mycoplasma har en inkubationstid på 2-3 veckor. Smittsamheten är normalt 1-2 veckor utan adekvat behandling.

Mässling har en inkubationstid på 10-11 dagar. Smittsamheten är mycket hög under veckan efter sjukdomsdebut.

RS-virus har störst smittsamhet sent under inkubationstiden och under aktiv sjukdom. Hos spädbarn kan smittsamheten kvarstå under längre tid.

Vattkoppor har en inkubationstid på 10-21 dagar.
Smittsamheten är mycket stor från en till två dagar innan sjukdomsdebut och så länge det uppstår nya blåsor, cirka en vecka.

Bältros har låg smittsamhet, högre om det är generaliserad bältros.

Placering

Patient med luftburen smitta ska vårdas på enkelrum med egen toalett och stängd dörr.

Patient med vattkoppor eller generaliserad bältros ska vårdas i isoleringsrum med sluss.

Övriga sjukdomar (inkl bältros) vårdas på infektionskliniken efter individuell bedömning.

Vid influensaepidemi och brist på enkelrum kan influensapatienter kohortvårdas, d.v.s. fler patienter med influensa vårdas på samma rum.

Besökande

Besökare ska informeras om risken för smitta.

Personal

Personal som inte har haft vattkoppor, eller är gravida, ska inte vårda patienter med vattkoppor eller bältros.

Om personal har vattkoppor eller bältros, se vidare lokal anvisning "Smitta och smittspredning" under "Personalhygien".

Basala hygienrutiner

All personal skall tillämpa basala hygienrutiner, handhygien - handskar, handtvätt och handdesinfektion - samt patientbunden skyddsrock.

Munskydd kan ibland vara av värde vid influensa när man vårdar patient med svår hosta de två första dyggen av sjukdomen.

Disk

Hanteras som vanligt disk.

Tvätt

Hanteras som vanlig tvätt.

Avfall

Hanteras som vanligt avfall.